

Сақтандыру резервтерін құру қағидаларын бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 25 ақпандағы № 75 қаулысы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2013 жылы 28 тамызда № 8669 тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 6 мамырдағы № 76 қаулысымен

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 06.05.2014 № 76 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

«Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» (Салық кодексі) 2008 жылғы 10 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Кодексіне, «Сақтандыру қызметі туралы» 2000 жылғы 18 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Б а с қ а р м а с ы **Қ А У Л ы** **Е Т Е Д І** :

1. Қоса беріліп отырған Сақтандыру резервтерін құру қағидалары (бұдан әрі - **Қ а ғ и д а л а р ы**) **б е к і т і л с і н .**

2. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары үшін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын бақылау мен қадағалау комитетіне Қағидалардың 1, 2, 3-қосымшаларына сәйкес тоқсан сайынғы **а қ п а р а т т ы** **ұ с ы н у д ы** **б е л г і л е с і н .**

Ақпарат есеп деректердің түзетілмейтіндігін қамтамасыз ететін электрондық тасымалдағыштағы Microsoft Office Excel форматта есепті тоқсаннан кейінгі айдың бесінші жұмыс күні Астана қаласының уақыты бойынша сағат 18.00-ден **к е ш і к т і р м е й** **ұ с ы н ы л а д ы .**

3. Осы қаулының 31-тармақ осы қаулы қолданысқа енгізілгеннен кейін жасалған **ш а р т т а р ы н а** **қ о л д а н ы л а д ы .**

4. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі және 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап туындаған қатынастарға қолданылады.

Төраға

Г. Марченко

« К Е Л І С І Л Д І »

Қ а з а қ с т а н **Р е с п у б л и к а с ы н ы ң**
Қ а р ж ы **м и н и с т р л і г і**
----- **Б . Б . Ж ә м і ш е в**

2 0 1 3 ж ы л ғ ы 3 1 ш і л д е

(қолы, күні, елтаңба мөрі)

Қ а з а қ с т а н

Р е с п у б л и к а с ы н ы ң

Ұ л т т ы қ

Б а н к і

Б а с қ а р м а с ы н ы ң

2 0 1 3

ж ы л ғ ы

2 5

а қ п а н д а ғ ы

№

7 5

қ а у л ы с ы м е н

бекітілді

Сақтандыру резервтерін құру қағидалары

Осы Қағидалар «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» (Салық кодексі) 2008 жылғы 10 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Кодексіне сәйкес әзірленді және сақтандыру резервтерін құру тәртібін белгілейді.

1. Жалпы ережелер

1. Осы Қағидалардың мақсаттары үшін мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) актуарлық әдістер – сақтандыру резервтерін есептеген кезде актуарий пайдаланатын есептеудің экономикалық-математикалық әдістері;

2) еңбек сіңірілмеген сақтандыру сыйлықақысы - сақтандыру сыйлықақысының сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша сақтандыру қорғау қолданылуының есептеу күнінен кейінгі кезеңіне қатысты бөлігі;

3) есептеу күні – сақтандыру резервтері есептелетін күн;

4) индекстеу ставкасы – сақтандыру ұйымының төлемдерін жоғарылататын с т а в к а ;

5) келтірілген күтілетін құны – пайыздық ставкасын және сақтандыру сыйлықақысын (жарналарының) есептеу күні мен келіп түскен күні не сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша, өлімнің, мүгедектіктің, науқас болу ықтималын қамтитын және олардың негізінде есептелген еркек және (немесе) әйел жынысты тұлғалардың болашақ өмір сүру ұзақтығымен байланысты шамаларды қамтыған кестелерді (бұдан әрі - өлім-жітім, науқастық, мүгедектік кестелері) пайдалана отырып, сақтандыру төлемін жүзеге асыру күні арасындағы уақыт кезеңін ескере отырып есептелген (дисконтталған) сақтандыру сыйлықақыларының (сақтандыру жарналарының) не сақтандыру төлемдерінің, не шығыстардың күтілетін (ықтимал) құны;

6) келтірілген шығындар – есепті күнге сақтандыру ұйымының жүзеге асырылған төлем сомасы және реттелмеген шығындары;

7) нетто-сыйлықақы (бөліп төлеу кезіндегі нетто-жарналары) – актуариймен актуарлық әдістер негізінде бағаланған, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы

өзінің тек сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының өзге шығыстарын жабуды ескермей сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру бойынша міндеттеме қабылдағаны үшін төленуі тиіс ақша сомасы;

8) резервтік базис - өмірді сақтандыру және аннуитеттік сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру резервтері шамасына әсер ететін параметрлер м ә н д е р і н і ң ж и ы н т ы ғ ы ;

9) реттелмеген шығын – сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына сақтандыру төлемін жүзеге асыру бойынша мәлімделген талап:

сақтандыру төлемі жүзеге асырылмаған немесе толық көлемде жүзеге асырылмаған сақтандыру (қайта сақтандыру) шартына сәйкес;

сақтандыру (қайта сақтандыру) шартын бұзу нәтижесінде сақтандыру с ы й л ы қ а қ ы н ы қ а й т а р ғ а н к е з д е ;

10) сақтандыру резервтеріндегі қайта сақтандырушының үлесі - сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша цедентке комиссиялық сыйақы төлеуге байланысты міндеттемелерді және қайта сақтандырушыдан орын алған сақтандыру жағдайлары бойынша орнын толтыруға жатпайтын өзге өтеулерді қоспағанда, есептеу күніне қайта сақтандырушының сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша міндеттемелерінің бір бөлігі;

11) сақтандыру резервтерін құру бойынша шығындар – есепті кезеңнің басынан бастап аяғына дейінгі кезеңде сақтандыру резервтерінің сомасын ұ л ғ а й т у ;

12) сақтандыру резервтері мөлшерін төмендетуден түскен кірістер – есепті кезеңнің басынан бастап аяғына дейінгі кезеңде сақтандыру резервтерінің с о м а с ы н а з а й т у ;

13) сақтандыру резервтерінде қайта сақтандырушының үлесін құру бойынша кірістер - есепті кезеңнің басынан бастап аяғына дейінгі кезеңде сақтандыру резервтерінде қайта сақтандырушының үлесін ұлғайту;

14) сақтандыру резервтерінде қайта сақтандырушының үлесін төмендетуден түскен шығыстар – есепті кезеңнің басынан бастап аяғына дейінгі кезеңде сақтандыру резервтерінде қайта сақтандырушының үлесін төмендету;

15) сақтандыру сыйлықақысы - сақтанушыдан (қайта сақтанушыдан) сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша алуға есептелген сақтандыру с ы й л ы қ а қ ы с ы ;

16) таза сақтандыру сыйлықақысы – қайта сақтандырушының үлесі есептелмеген сақтандыру сыйлықақысы;

17) тарифтік базис – өмірді сақтандыру және аннуитеттік сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру тарифтерінің шамасына әсер ететін параметрлері м ә н д е р і н і ң ж и ы н т ы ғ ы .

2. Сақтандыру резервтерін есептеу үшін қажетгі ақпаратқа қойылатын талаптар

2. Сақтандыру резервтері сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымымен сақтандыру резерві түріне қарай әрбір сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша және әрбір сақтандыру сыныбы бойынша жеке қалыптастырылады. Сақтандыру резервтерінің есептеуі, кейінгі тәуекелдерді қайта сақтандыруға қарамастан, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының барлық жасалған сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша қабылдайтын міндеттемелерінің көлемі ескеріле отырып жүргізіледі.

3. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы сақтандыру резервтердің есептеуін:

1) қолданыстағы сақтандыру шарттары мен қайта сақтандыруға қабылданған шарттарын есепке алу журналында;

2) қайта сақтандыруға берілген шарттарды есепке алу журналында;

3) шығындарды есепке алу журналында;

4) төлемдерді есепке алу журналында;

5) сақтандыру шарттарын және «өмірді сақтандыру» саласында сақтандыру қызметін жүзеге асыратын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары қайта сақтандыруға қабылдаған қолданыстағы шарттарды есепке алу журналында;

6) қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру сыныбы бойынша қолданыстағы аннуитет шарттарын есепке алу ;

7) «өмірді сақтандыру» саласында сақтандыру қызметін жүзеге асыратын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары қайта сақтандыруға қабылдаған шарттарды есепке алу журналында ;

8) «өмірді сақтандыру» саласында сақтандыру қызметін жүзеге асыратын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының шығындарын есепке алу журналында ;

Журналдар электронды түрде, осы Талаптардың 1, 3-қосымшаларына сәйкес жүргізіледі.

3. Сақтандыру резервтерінің құрылымы

4. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының қалыптастыруы міндетті болып табылатын сақтандыру резервтері мыналарды қамтиды:

1) таппаған сыйлықақылар резерві (бұдан әрі - ТСР) – есептеу күнінен кейінгі сақтандыру қорғаудың қолданылуы кезеңіне қатысты, келесі есепті кезеңдерде туындауы мүмкін төлемдерді қамтамасыз ету жөніндегі міндеттемелерді орындауға арналған сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша есептелген

сақтандыру сыйлықақының бөлігі (таппаған сыйлықақы);

2) орын алмаған шығындар резерві (бұдан әрі - ОАШР) - сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының есептеу күніне орын алмаған, бірақ келешекте сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты қолданыста болу кезеңінде болуы мүмкін сақтандыру жағдайлары бойынша сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру жөніндегі міндеттемелері;

3) шығындар резервтері:

орын алған, бірақ мәлімделмеген шығындар резерві (бұдан әрі - ОМШР) - сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының есепті кезеңде немесе оның алдындағы кезеңдерде орын алған, басталуы фактісі туралы заңда немесе шартта белгіленген тәртіппен сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымымен есепті кезеңде немесе оның алдындағы кезеңдерде мәлімделмеген сақтандыру жағдайларына байланысты туындаған шығындарды реттеу бойынша шығыстарды қоса алғандағы сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру жөніндегі міндеттемелерінің бағалауы болып табылады;

мәлімделген, бірақ реттелмеген шығындар резерві (бұдан әрі - МРШР) - сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының есеп беру күніне шығындарды реттеуге шығыстарды қоса алғандағы сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру бойынша орындалмаған немесе толық орындалмаған міндеттемелерінің бағалауы болып табылады. Сақтандыру шығындарын реттеу шығыстары – сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына, сақтандыру жағдайларына байланысты туындаған, сақтанушының мүліктік мүдделеріне келтірілген залалдың (зиянның) мөлшерін бағалауға және төмендетуге байланысты сараптамалық, консультациялық және өзге қызмет көрсетулерді төлеу үшін қажетті ақша қаражатының сомасы.

5. Теріс мәнді сақтандыру резервтерінің мәні нольге айналады.

4. «Жалпы сақтандыру» саласы

ЕСР, ОМШР, МРШР есептеу

6. ЕСР есептеуі әрбір сақтандыру шарты бойынша жеке жүргізіледі.

7. ЕСР шамасын есептеу үшін пропорция әдісі қолданылады.

8. Пропорция әдісі бойынша ЕСР әрбір шарт бойынша есептелген еңбек сіңірілмеген сыйлықақыларды қосу арқылы анықталады.

Пропорция әдісімен еңбек сіңірілмеген сыйлықақы есепті күнге сақтандыру қорғаудың аяқталмаған қолданылу мерзімінің (күнмен) сақтандыру қорғаудың барлық қолданылу мерзіміне (күнмен) қатынасына шарт бойынша сақтандыру сыйлықақының көбейтіндісі ретінде әрбір шарт бойынша анықталады:

$$E C P = C C \times \left(\frac{T_1 - T_2}{T_1} \right)$$

м ұ н д а :
 C C – сақтандыру сыйлықақысы;
 T₁ - сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша сақтандыру қорғау қолданылатын күндер саны;
 T₂ - сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша сақтандыру қорғаудың қолданылуы басталған сәтінен бастап есептеу күніне дейін (қоса алғанда) өткен күндер саны.

9. ОМШР есептеу әрбір сақтандыру сыныбы бойынша жеке жасалады. ОМШР жалпы шамасы барлық сақтандыру сыныптары бойынша есептелген ОМШР қосу арқылы анықталады.

10. ОМШР есептеу мынадай актуарлық әдістермен (төлемдер не келтірілген шығындар негізінде үшбұрыштар әдістері) жүзеге асырылады:

1) тізбекті баспалдақ әдісі бойынша инфляцияға түзетумен және инфляцияға түзетусіз.

Тізбекті баспалдақ әдісі – есепті немесе алдыңғы есепті кезеңдерде болған сақтандыру жағдайлар бойынша сақтандырушының сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру бойынша міндеттемелерді бөлу әдісі.

Тізбекті баспалдақ әдісіндегі бөлу сақтандыру ұйымының төлемдерімен жасалынады.

Инфляцияға түзетумен тізбекті баспалдақ әдісіндегі төлемдер инфляция көрсеткішіне ұлғаяды.

2) Борнхюттера-Фергюсон (Bornhuetter-Ferguson) әдісі.

Борнхюттера-Фергюсон әдісі төлемдермен (төленген шығындармен) және (немесе) келтірілген шығындармен және келешектегі шығындардың күтілетін шамасын анықтау арқылы есептелетін тізбекті баспалдақ әдісімен негізделеді.

Келешектегі шығындардың күтілетін шамасы еңбекпен өтелген сыйлықақының және Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2006 жылғы 25 наурыздағы № 83 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 4218 тіркелген) бекітілген Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының шығындылықты сипаттайтын коэффициенттерін есептеу ережесіне сәйкес анықталатын қайта сақтандырушының үлесі ескерілген шығындылықты сипаттайтын коэффициентінің көбейтіндісіне тең.

3) Мак әдісі.

Мак әдісі сақтандыру ұйымының төлемдерімен есептелетін баспалдақ

әдісімен негізделеді, бұл ретте келешектегі шығындардың күтілетін шамасы Қағидалардың 2-қосымшасының 4-нысанына сәйкес сызықтық регрессия негізінде а й қ ы н д а л а д ы .

Осындай әдіс қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру сыныбы бойынша ОМШР есептеу үшін қ о л д а н ы л а д ы .

Қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру сыныбы бойынша ОМШР Мак әдісімен есептеу мүмкін болмаса, ОМШР Қағидалардың 16-тармағының талаптарын ескере отырып осы тармақта көрсетілген кез келген басқа да актуарлық әдіспен е с е п т е л е д і .

11. Актуарий Қағидалардың 10-тармағында көзделген актуарлық есептеу әдістерінің негізінде ОМШР мөлшерін анықтау туралы шешім қабылдайды.

12. Сақтандыру ұйымының сақтандыру сыныбы бойынша қызметін үш жылдан кем жүзеге асырған жағдайда не Қағидалардың 10-тармағында көрсетілген әдістер бойынша ОМШР есептеу үшін деректер жеткіліксіз болған жағдайда, ОМШР есептеу күнінің алдындағы соңғы он екі айда сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша есептелген сақтандыру сыйлықақы сомасының 5 (бес) пайызынан кем еместі құрайды.

13. ОМШР Қағидалардың 10-тармағында көрсетілген әдістер бойынша есептелгенде, актуарий, ОМШР мөлшерін есептеудің таңдаған әдісі туралы негіздемесін ұсынады. ОМШР Қағидалардың 12-тармағына сәйкес есептелген жағдайда актуарий ОМШР есептеу үшін деректердің жеткіліксіздігі туралы негіздемені ұ с ы н а д ы .

14. Қағидалардың 13-тармағында көрсетілген негіздемелер актуариймен тоқсан сайын есепті тоқсаннан кейін келетін айдың бесінші жұмыс күні Астана қаласының уақыты бойынша сағат 18.00-ден кешіктірілмейтін мерзімде ұ с ы н ы л а д ы .

15. Ипотекалық сақтандыру сыныбы бойынша ОМШР шамасы сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша есептеу күнінің алдындағы соңғы он екі айда есептелген сақтандыру сыйлықақының 60 (алпыс) пайызынан кем еместі қ ұ р а й д ы .

16. Актуарий сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының пайда алушының еңбекке жарамдылығы дәрежесінің ұзартылуын қайта қуәландыруға және (немесе) жоғалтуға, денсаулығының нашарлауына байланысты міндеттемелерінің ұлғаюын жүзеге асырады және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2001 жылғы 20 сәуірдегі № 120 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 1532 тіркелген) бекітілген Сақтандыру нарығында актуарийлік қызметті жүзеге асыру, актуарийлік

қызметті жүзеге асыруға лицензия беру, қолданылуын тоқтату және одан айыру, актуарийлердің біліктілік емтиханын тапсыру, тәуелсіз актуарийді тарту, тәуелсіз актуарийдің актуарлық есептердің шынайылығын тексеру нәтижесін қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органға беру тәртібі туралы ережеге сәйкес берілетін актуарлық қорытындыда (бұдан әрі - актуарлық қорытынды) көрсетілетін осы сомаға
О М Ш Р ө с і р е д і .

Актуарий мынадай себептер бойынша:
еңбекке жарамдылығын жоғалтқан адамдардың күтілетін өмір ұзақтығының
т ө м е н д е у і ;

еңбекке жарамдылығын жоғалтқан адамдардың кәсіби ауруларының жоқ
б о л у ы ;

еңбекке жарамдылығын жоғалтқан адамдардың өндірістік орта
факторларының зияндылығы мен қауіптілігі көрсеткіштері бойынша еңбек
жағдайларының жақсаруы ;

еңбекке жарамдылығын жоғалтқан адамдар орындайтын жұмыс көлемінің,
оның күрделілігі мен шиеленісушілігінің азаюы ;

еңбекке жарамдылығын жоғалту дәрежесі қайта куәландырғаннан кейін
төмендеуі бойынша актуарлық қорытындыда еңбекке жарамдылығын жоғалту
ұзақтығының төмендеу мүмкіндігіне негіздемелер болған жағдайда сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының пайда алушының еңбекке жарамдылығы дәрежесін қайта куәландыруға және (немесе) ұзартуға, денсаулығының нашарлауына байланысты міндеттемелерінің ұлғаю сомасын төмендетеді.

Актуарий ОМШР Қағидаларға сәйкес Мак әдісімен есептеген жағдайда сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының пайда алушының еңбекке жарамдылығы дәрежесін қайта куәландыруға және (немесе) ұзартуға, денсаулығының нашарлауына байланысты міндеттемелерінің ұлғайтуын жүзеге
а с ы р м а й д ы .

17. МРШР әрбір сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша жеке жүргізіледі. МРШР шамасы барлық сақтандыру шарттары бойынша есептелген
М Р Ш Р қ о с у а р қ ы л ы а н ы қ т а л а д ы .

1 8 . М Р Ш Р е с е п т е у :

1) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы сақтандыру жағдайы басталғаны туралы өтініш алған және сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешім қабылдаған кезде МРШР төлем мөлшерінде қалыптастырылады;

2) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы сақтандыру жағдайы басталғаны туралы өтініш алған және сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешім болмаған жағдайда МРШР мәлімделген және құжаттамалық расталған шығынның мөлшерінде белгіленеді. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымында

шығынның мөлшері туралы жеткілікті ақпарат болмаған жағдайда МРШР сақтандыру төлемі үшін жеткілікті, бірақ осыған ұқсас шарттар топтамасы бойынша жасалған, төленген талаптардың орташа мәнінен кем емес белгіленеді.

19. МРШР сомасы мәлімделген талаптар бойынша сақтандыру төлемдерінің мөлшерін қарауға және реттеуге тікелей байланысты, актуариймен есептелетін болжанған шығыстар сомасына ұлғаяды.

20. Есеп беру күніне реттелмеген шығын сақтанушы өзіне кез келген қол жетімді тәсілмен не Қазақстан Республикасының міндетті сақтандыру түрлері туралы заңдарында және (немесе) шартта көзделген тәртіппен сақтандыру жағдайы басталғаны туралы хабарлаған сәттен бастап шығындарды есепке алу журналында тіркеледі.

21. МРШР есептелген шамасы сақтанушының (қайта сақтанушының) есептеу күніне сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымына сақтандыру сыйлықақыларын (сақтандыру жарналарын) төлеу бойынша берешегі сомасына кемітіледі.

22. Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы шығын жөнінде мәлімделген күннен бастап ол бойынша сақтандыру төлемі жүзеге асырылған не сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту туралы шешім шығарған не сақтанушы ол бойынша сақтандыру төлем алудан жазбаша бас тартқан күнге дейін (қайсы күн ертерек басталуына орай) МРШР мөлшерін қалыптастырады.

5. «Өмірді сақтандыру» саласы

23. Сақтандыру қызметін «өмірді сақтандыру» саласында жүзеге асыратын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының сақтандыру резервтерін есептеу актуарлық әдістер пайдаланып орындалады.

24. Сақтандыру қызметін «өмірді сақтандыру» саласында жүзеге асыратын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының сақтандыру резервтерін есептеу сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы сақтандырылушының қайтыс болуы тәуекелін жаппайтын жағдайда, сондай-ақ:

1) жинақтаушы емес өмірді сақтандыру (қайта сақтандыру);

2) жинақтаушы өмірді сақтандыру (қайта сақтандыру);

3) сақтандыру төлемдерін жүзеге асыруды бастау мерзімдері есептеу күнінен кейін келетін аннуитет;

4) сақтандыру төлемдерін жүзеге асыруды бастау мерзімдері есептеу күніне дейін келетін аннуитет шарттарының жеке түрлері бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының инвестициялық кірісінде сақтанушының қатысуымен өмірді сақтандыру шарттарын қоспағанда, актуариймен әрбір сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша жеке жүргізіледі.

25. Сақтандыру қызметін «өмірді сақтандыру» саласында жүзеге асыратын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының жазатайым жағдайлардан сақтандыру сыныбы бойынша және ауырған жағдайдан сақтандыру сыныбы бойынша сақтандыру резервтерін есептеу актуариймен Қағидалардың 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 және 22-тармақтарына сәйкес жүзеге асырылады.

26. Сақтандыру резервтерін есептеу сақтандыру шарттарының талаптарын ескере отырып, резервтік базис негізінде жүзеге асырылады.

27. Резервтік базис сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары талаптарының айырмашылығы ескеріліп, атап айтқанда сақтандыру жағдайларының тізбесіне, қолданылу мерзіміне, сақтандыру жарналарын төлеу тәртібі мен мерзіміне, сақтандыру төлемдерінің мерзіміне, сондай-ақ сақтандыруға қабылданатын тәуекел дәрежесіне объективті әсер ететін өзге факторларға қарай белгіленеді.

28. Резервтік базис мынадай параметрлерді қамтиды:

- 1) жылдық тиімді пайыздық ставка;
- 2) сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы сақтандыру резервтерін есептеу үшін пайдаланатын өлім-жітім, науқастық, мүгедектік кестелері;
- 3) сақтандырушының сақтандыру шарттарын қамтамасыз ету бойынша болашақ шығыстардың (іс жүргізу бойынша болашақ шығыстардың) абсолюттік шамасы немесе үлесі, сондай-ақ сақтандыру сомасынан сақтандыру төлемдерін пайызбен жүзеге асыруға арналған шығыстар үлесі (бұдан әрі – шығыстар көрсеткіштері);
- 4) сақтандыру төлемдерін индекстеу ставкалары.

29. 2011 жылғы 1 қаңтардан бастап зейнетақы аннуитеті шарттары бойынша және «Қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру туралы» 2005 жылғы 7 ақпандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жасалған аннуитет шарттары бойынша резервтік базис параметрлерінің мәндері тарифтік базиске қарағанда консервативті болып табылатын жағдайды қоспағанда, тарифтік базис параметрлерінің мәндеріне сәйкес келеді. Мынадай резервтік базис Тарифтік базиске қарағанда консервативті базис болып саналады:

- 1) резервті базистің жылдық тиімді пайыздық ставкасы, тарифтік базистің жылдық тиімді пайыздық ставкаға қарағанда төмен;
- 2) резервті базистің өмірді сақтандыру шарттары бойынша өлім-жітім, науқастық, мүгедектік кестесінің коэффициенттері тарифтік базистің барлық жас ерекшеліктері бойынша тиісті кестесінің коэффициенттерінен жоғары;
- 3) резервті базистің аннуитеттік сақтандыру шарттары бойынша өлім-жітім, науқастық, мүгедектік кестесінің коэффициенттері тарифтік базистің барлық жас ерекшеліктері бойынша тиісті кестесінің коэффициенттерінен төмен;
- 4) резервті базистің әкімшілік шығыстарының ставкасы тарифтік базистің

тиіс сақтандыру жарналарының (бір жолғы төлеу кезінде – сақтандыру сыйлықақының) келтірілген күтілетін құны;

$$2) \text{ ОАШР} = \text{ТКкк} - \text{СНЖКкк},$$

м ұ н д а :

ТКкк – сақтандыру (қайта сақтандыру) шартының талаптарында тек сақтандыру жағдайы басталуына ғана көзделген сақтандыру төлемдерінің келтірілген күтілетін құны (сақтандыру шартында көзделген кезеңі өткен соң жүзеге асырылатын сақтандыру төлемі есептелмегенде);

СНЖКкк - сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы есептеу күнінен кейін, өзінің тек сақтандыру жағдайдың басталуына байланысты сақтандыру төлемдерін (сақтандыру шартында көзделген кезеңі өткен соң жүзеге асырылатын сақтандыру төлемі есептелмегенде) жүзеге асыру бойынша ғана міндеттемені қабылдағаны үшін алуы тиіс сақтандыру нетто-жарналарының (біржолғы төлеу кезде – нетто-сыйлықақылардың) келтірілген күтілетін құны.

36. Келтірілген күтілетін құнын есептеген кезде Қағидалардың 28-тармағында көрсетілген резервтік базис параметрлері қолданылады.

37. Аннуитет шарттары бойынша ОАШР есептеу күніне барлық қолданыстағы аннуитет шарттары бойынша орын алмаған шығындар резервтерінің сомасы ретінде есептеледі.

38. Жеке аннуитет шарты бойынша ОАШР мынадай шамаға тең болады:

$$\text{ОАШР} = \text{ТКкк} + \text{ОШКкк} - \text{СЖКкк},$$

м ұ н д а :

ТКкк – аннуитет шартының талаптарында көзделген сақтандыру төлемдерінің келтірілген күтілетін құны;

ОШКкк – сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының аннуитет шарты бойынша іс жүргізумен байланысты операциялық шығыстардың келтірілген күтілетін құны;

СЖКкк – сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы есептеу күнінен кейін алуы тиіс сақтандыру жарналарының (бір жолғы төлеген кезде – сақтандыру сыйлықақының) келтірілген күтілетін құны. Сақтандыру төлемдерін жүзеге асыруын бастау мерзімі есептеу күнінен бұрын басталған аннуитет шарты үшін СЖКкк нөлге тең болады.

39. Аннуитет шарттары бойынша жүйелі сақтандыру төлемдерінің мөлшері ұлғайған жағдайда ОАШР:

сақтандыру төлемдерін жүргізу кезеңінде Қағидалардың 38-тармағына сәйкес анықталады. Сақтандыру төлемдерінің келтірілген күтілетін құнын есептеу сақтандыру төлемдері мөлшерінің ұлғаюын ескере отырып, жүргізіледі; жинақтау кезеңінде мына шамалардың үлкені ретінде анықталады: сақтандыру төлемдері өсімінің келтірілген күтілетін құны плюс

Қағидалардың 38-тармағына сәйкес белгіленген ОАШР (сақтандыру төлемдерінің мөлшері өсімісіз) мөлшері;

Қағидалардың 38-тармағына сәйкес белгіленген (аннуитет шарты бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының қосымша кірістері есебінен сақтандыру төлемдері мөлшерінің ұлғаюы ескерілген) ОАШР мөлшері ретінде.

40. Келтірілген күтілетін құнын есептеген кезде осы Қағидалардың 28-тармағында көрсетілген резервтік базис параметрлері қолданылады.

41. Актуарий өмірді жинақтаушы емес сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша ОМШР Қағидалардың 9-15-тармақтарына сәйкес есептейді.

42. Аннуитет шарттары бойынша, сондай-ақ өмірді жинақтаушы сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша ОМШР нөлге тең болады.

43. Актуарий өмірді сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша МРШР осы Қағидалардың 17, 18, 19, 20, 21 және 22-тармақтарына сәйкес е с е п т е й д і .

44. Аннуитет шарттары бойынша МРШР нөлге тең болады.

6. Сақтандыру резервтеріндегі қайта сақтандырушының үлесі

«Жалпы сақтандыру» саласы

45. ТСР-дегі қайта сақтандырушының үлесі жасалған пропорционалды қайта сақтандыру шартының талаптарына сәйкес әрбір сақтандыру шарты бойынша е с е п т е л е д і .

Актуарий пропорционалды емес сақтандыру шарттары бойынша ТСР-дегі қайта сақтандырушының үлесі қолданылатын қайта сақтандыру моделінің негізінде есептейді. Сақтандыру ұйымында қайта сақтандыру моделі болмаған жағдайда ТСР-дегі қайта сақтандырушының үлесі нөлге тең болады.

46. Актуарий қайта сақтандырушының ОМШР-дегі үлесін жеке әрбір сақтандыру сыныбы бойынша қайта сақтандырушының үлесі ескерілген ОМШР мен қайта сақтандырушының Қағидалардың 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 және 16-тармақтарына сәйкес есептелген үлесі ескерілмеген ОМШР арасындағы айырмашылық ретінде белгіленеді.

47. Қайта сақтандырушының үлесін ескермей ОМШР есептеу үшін Қағидалардың 10-тармағында көрсетілген ОМШР есептеу әдістері қайта сақтандырушының үлесін ескере отырып ОМШР есептеуде пайдаланылатын шығындардың даму коэффициенттерін қолдану арқылы пайдаланылады.

ОМШР Қағидалардың 12-тармағына сәйкес есептеген жағдайда қайта сақтандырушының ОМШР-дегі үлесі қайта сақтандыруға берілген сыйлықақылардың бес пайызын құрайды.

48. МРШР-дегі қайта сақтандырушының үлесі қайта сақтандыру шартының

талаптарына сәйкес қайта сақтандыру ұйымы өтеуі тиіс шығындар сомасының негізінде есептеледі.

«Өмірді сақтандыру» саласы

Пропорционалды қайта сақтандыру бойынша сақтандыру резервтеріндегі қайта сақтандырушының үлесі

49. Жинақтаушы өмірді сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша сақтандыру резервтеріндегі қайта сақтандырушының үлесін есептеу Қағидалардың 45, 46, 47 және 48-тармақтарына сәйкес жүзеге асырылады.

50. Жинақтаушы өмірді сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары және аннуитет шарттары бойынша ОАШР-дегі қайта сақтандырушының үлесі қайта сақтандыруға берілген сақтандыру шарты бойынша жауапкершілік үлесін негізге ала отырып, анықталады және Қағидалардың 34, 35, 36 және 37-тармақтарына сәйкес не қайта сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақыларының (сақтандыру жарналарының) нақты мөлшерінің негізінде (алынған шамалардың қайсысы ең азы болып табылуына қарай) есептеледі.

51. Жинақтаушы өмірді сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша МРШР-дегі қайта сақтандырушының үлесі Қағидалардың 48-тармағына сәйкес анықталады.

Пропорционалды емес қайта сақтандыру бойынша сақтандыру резервтеріндегі қайта сақтандырушының үлесі

52. Өмірді сақтандыру шарттары және аннуитет шарттары бойынша ОАШР-дегі қайта сақтандырушының үлесі есептелмейді.

53. Жинақтаушы өмірді сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша МРШР-дегі қайта сақтандырушының үлесі Қағидалардың 48-тармағына сәйкес анықталады.

7. Сақтандыру резервтері бойынша кірістер мен шығыстарды есептеу тәртібі «Жалпы сақтандыру» саласы

54. ТСР-ды құру бойынша шығыстар Қағидалардың 1-қосымшасының 1-нысанындағы деректерге сәйкес есепті кезеңнің басынан бастап соңына дейін жеке сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша ТСР-дың ұлғаюы ретінде анықталады.

ТСР-дың төмендеуінен болатын кірістер Қағидалардың 1-қосымшасының 1-нысанындағы деректерге сәйкес есепті кезеңнің басынан бастап соңына дейін жеке сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша ТСР-дың төмендеуі

ретінде

анықталады.

ТСП-дағы қайта сақтандырушының үлесін құру бойынша кірістер Қағидалардың 1-қосымшасының 2-нысанындағы деректерге сәйкес есепті кезеңнің басынан бастап соңына дейін жеке сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша ТСП-дағы қайта сақтандырушы үлесінің ұлғаюы ретінде анықталады.

ТСП-дағы қайта сақтандырушы үлесінің төмендеуінен болатын шығыстар Қағидалардың 1-қосымшасының 2-нысанындағы деректерге сәйкес есепті кезеңнің басынан бастап соңына дейін жеке сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша ТСП-дағы қайта сақтандырушы үлесінің азаюы ретінде анықталады.

55. МРШР-ды құру бойынша шығыстар Қағидалардың 1-қосымшасының 3-нысанындағы деректерге сәйкес ОМШР-дағы есепті кезеңнің басынан бастап соңына дейін сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша МРШР-дың ұлғаюы түрінде анықталады.

МРШР-дың төмендеуінен болатын кірістер Қағидалардың 1-қосымшасының 3-нысанындағы деректерге сәйкес есепті кезеңнің басынан бастап соңына дейін сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша ОМШР көлемінің төмендеуі түрінде анықталады.

МРШР-дағы қайта сақтандырушының үлесін құру бойынша кірістер Қағидалардың 1-қосымшасының 3-нысанындағы деректерге сәйкес есепті кезеңнің басынан бастап соңына дейін жеке сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша МРШР-дағы қайта сақтандырушы үлесінің ұлғаюы ретінде анықталады.

МРШР-дағы қайта сақтандырушы үлесінің төмендеуінен болатын шығыстар Қағидалардың 1-қосымшасының 3-нысанындағы деректерге сәйкес есепті кезеңнің басынан бастап соңына дейін жеке сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша МРШР-дағы қайта сақтандырушы үлесінің азаюы ретінде анықталады.

56. ОМШР-ды құру бойынша шығыстар Қағидалардың 2-қосымшасының 1, 2, 3 және 4-нысандарындағы деректерге сәйкес есепті кезеңнің басынан бастап соңына дейін сақтандыру сыныбы бойынша ОМШР-дың ұлғаюы түрінде анықталады.

ОМШР-дың төмендеуінен болған кірістер Қағидалардың 2-қосымшасының 1, 2, 3 және 4-нысандарындағы деректерге сәйкес есепті кезеңнің басынан бастап соңына дейін сақтандыру сыныбы бойынша ОМШР-дың төмендеуі түрінде анықталады.

ОМШР-дағы қайта сақтандырушының үлесін құру бойынша кірістер Қағидалардың 2-қосымшасының 1, 2, 3 және 4-нысандарындағы деректерге

сәйкес есепті кезеңнің басынан бастап соңына дейін сақтандыру сыныбы бойынша ОМШР-дағы қайта сақтандырушы үлесінің ұлғаюы түрінде анықталады.

ОМШР-дағы қайта сақтандырушы үлесінің төмендеуінен болатын шығыстар Қағидалардың 2-қосымшасының 1, 2, 3 және 4-нысандарындағы деректерге сәйкес есепті кезеңнің басынан бастап соңына дейін сақтандыру сыныбы бойынша ОМШР-дағы қайта сақтандырушы үлесінің азаюы түрінде анықталады.

«Өмірді сақтандыру» саласы

57. ОАШР-ды құру бойынша шығыстар Қағидалардың 3-қосымшасының 1 және 2-нысандарындағы деректерге сәйкес есепті кезеңнің басынан бастап соңына дейін жеке сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша ОАШР-дың ұлғаюы ретінде анықталады.

ОАШР-дың төмендеуінен болатын кірістер Қағидалардың 3-қосымшасының 1 және 2-нысандарындағы деректерге сәйкес есепті кезеңнің басынан бастап соңына дейін жеке сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша ОАШР-дың төмендеуі ретінде анықталады.

ОАШР-дағы қайта сақтандырушының үлесін құру бойынша кірістер Қағидалардың 3-қосымшасының 2-нысанындағы деректерге сәйкес есепті кезеңнің басынан бастап соңына дейін жеке сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша ОАШР-дың ұлғаюы ретінде анықталады.

ОАШР-дағы қайта сақтандырушы үлесінің төмендеуінен болатын шығыстар Қағидалардың 3-қосымшасының 2-нысанындағы деректерге сәйкес есепті кезеңнің басынан бастап соңына дейін жеке сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша ОАШР-дағы қайта сақтандырушы үлесінің азаюы ретінде анықталады.

58. Жинақтаушы өмірді сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша МРШР-ды құру бойынша шығыстар Қағидалардың 3-қосымшасының 4-нысанындағы деректерге сәйкес есепті кезеңнің басынан бастап соңына дейін жеке сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша МРШР-дың ұлғаюы ретінде анықталады.

МРШР-дың төмендеуінен болатын кірістер Қағидалардың 3-қосымшасының 4-нысанындағы деректерге сәйкес есепті кезеңнің басынан бастап соңына дейін жеке сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша МРШР-дың төмендеуі ретінде анықталады.

МРШР-дағы қайта сақтандырушының үлесін құру бойынша кірістер Қағидалардың 3-қосымшасының 4-нысанындағы деректерге сәйкес есепті кезеңнің басынан бастап соңына дейін жеке сақтандыру (қайта сақтандыру)

шарты бойынша МРШР-дағы қайта сақтандырушы үлесінің ұлғаюы ретінде анықталады.

МРШР-дағы қайта сақтандырушы үлесінің төмендеуінен болатын шығыстар Қағидалардың 3-қосымшасының 4-нысанындағы деректерге сәйкес есепті кезеңнің басынан бастап соңына дейін жеке сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша МРШР-дағы қайта сақтандырушы үлесінің азаюы ретінде анықталады.

Сақтандыру резервтерін құру қағидаларына 1-қосымша

1-нысан

_____ жағдай бойынша қолданыстағы сақтандыру шарттарды және қайта сақтандыруға қабылданған шарттарды есепке алу журналы

№	Сақтандыру сыныбы	Сақтанушы	Шарттың (сақтандыру полисінің) нөмірі	Сақтандыру шартының қолданылуы басталған күні	Сақтандыру шартының қолданылуы аяқталған күні	Сақтандыру қорғаудың қолданылуы басталған күні	Сақтандыру қорғаудың қолданылуы аяқталған күні	Сақтандыру соманың мөлшері (теңгемен)	Сақтан шарты бойын сақтан сыйлық мөлше теңгеме
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2-нысан

_____ жағдай бойынша қайта сақтандыруға берілген шарттарды есепке алу журналы

№	Сақтандыру сыныбы	Сақтанушы	Шарттың (сақтандыру полисінің) нөмірі	Сақтандыру шартының қолданылуы басталған күні	Сақтандыру шартының қолданылуы аяқталған күні	Сақтандыру қорғаудың қолданылуы басталған күні	Сақтандыру қорғаудың қолданылуы аяқталған күні	Сақтандыру соманың мөлшері (теңгемен)	Сақтан шарты бойын сақтан сыйлық мөлше теңгеме
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

кестенің жалғасы:

Қазақстан Республикасының резидент емесіне	Қайта сақтандыру	Қайта сақтандыру	Қайта сақтандыру шарты	Қайта сақтандыру шарты бойынша	Қайта сақтандыру
--	------------------	------------------	------------------------	--------------------------------	------------------

қайта сақтандыру шарты бойынша қайта сақтандыру сыйлықақысы (теңгемен)	шартының қолданылуы басталған күні	шартының қолданылуы аяқталған күні	бойынша сақтандыру қорғаудың қолданылуы басталған күні	сақтандыру қорғаудың қолданылуы аяқталған күні	нысаны (бірдей/ бірдей емес)	(Қайта сақтандырушының атауы)
14	15	16	17	18	19	20
Рейтинг агенттігі	Қайта сақтандырушының резиденттігінің мәртебесі	Қайта сақтандырушыдан комиссия мөлшері	Сақтандыру шарты бойынша комиссиялық сыйақы			Атауы (Қайта сақтандырушының ТСР агенттігінің аты, бар болса – әкесінің аты)
			% (пайыз)	сомасы		
22	23	24	25	26	27	28

3-нысан

жағдай бойынша шығындарды есепке алу журналы

№	Сақтандыру сыныбы	Сақтанушы	Пайдалушы	Шарттың (сақтандыру полисінің) нөмірі	Сақтандыру шартының қолданылуы басталған күні	Сақтандыру шартының қолданылуы аяқталған күні	Сақтандыру жағдайдың белгілері бар оқиға болған күні	Сақтандырушының жағдайының белгілері бар оқиға туралы хабардар ету күні	Мәлімделген, бір реттелмеші шығын сомасы теңгемен
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

кестенің жалғасы:

Осыған ұқсас шарттар топтамасы бойынша жасалған реттелген төлемдердің орташа мәні (Талаптардың тармағының тармақшасында көзделген жағдайларға)	Қайта сақтандырушының атауы (28-2)	Мәлімделген, бірақ реттелмеген шығындағы қайта сақтандырушының үлесі	МРШР
12	13	14	15

4-нысан

жағдай бойынша төлемдерді есепке алу журналы

№	Сақтандыру сыныбы	Сақтанушы	Пайдаланушы	Шарттың / сақтандыру полисінің нөмірі	Сақтандыру шартының қолданылуы басталған күні	Сақтандыру шартының қолданылуы аяқталған күні	Сақтандыру жағдайдың белгілері бар оқиға болған күні	Сақтандырушының сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға туралы хабардар ету күні	Мәлім, бір реттелмеші шығыс сомасы теңге
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

кестенің жалғасы:

Төлем сомасы (теңгемен)	Төлем жасалатын күн	Қайта сақтандырушының атауы	Төлемдегі қайта сақтандырушының үлесі
12	13	14	15

Сақтандыру резервтерін
құру қағидаларына
2-қосымша

1-нысан

Орын алған, бірақ мәлімделмеген шығындарды тізбекті баспалдақ әдісі бойынша инфляцияға түзетусіз (төленген шығындар негізінде) есептеуге арналған деректер

1) _____ бойынша есепті күніне шығындар кестесі
сақтандыру сыныбы

Сақтандыру жағдайлары пайдалану кезеңі (i)	кезеңдер бойынша шығындар (j)					
	1	2	...	n-2	n-1	n
1						
2						x
3					x	x
...	x	x	x
n-1			x	x	x	x
n		x	x	x	x	x

Е с к е р т у :

Шығындар кестесінде сақтандыру жағдайлары орын алған кезеңдер бойынша топтастырылған төлемдер көрсетіледі.

кезеңдер бойынша шығындар (j)	

Сақтандыру жағдайлары пайда болу кезеңі (i)	1	2	3	4
1	X (1,1)	X (1,2)	X (1,3)	X (1, 4)
2	X (2,1)	X (2,2)	X (2,3)	x
3	X (3,1)	X (3,2)		x
4	X (4,1)			x

$X(i,j)$ - i -кезеңде орын алған сақтандыру жағдайлары бойынша j -кезеңнің соңындағы төлемдер;

n - төлемдер туралы деректер қаралатын кезеңдердің саны.

Мысалы, $X(1,3)$ i кезеңінде орын алған сақтандыру жағдайлары бойынша, мұнда $i=1$, сақтандыру ұйымдары j кезеңіндегі төлемдер жасалған, мұнда $j=3$.

Төлемдер бойынша ақпарат осы Қағидалардың 1-қосымшасына 4-нысанында Төлемдер журналында көрсетілген

2) _____ жинақталған төленген шығындар кестесі сақтандыру сыныбы

Сақтандыру жағдайларының басталу кезеңі (i)	Жинақталған төленген шығындар (j)					
	1	2	...	n-2	n-1	n
1						
2						x
3					x	x
...	x	x	x
n-1			x	x	x	x
n		x	x	x	x	x

Е с к е р т у :

Жинақталған төленген шығындар кестесінде сақтандыру жағдайларының басталу кезеңдері бойынша топтастырылған жиынтық төлем шамалары көрсетіледі.

Сақтандыру жағдайларының басталу кезеңі (i)	Жинақталған төленген шығындар (j)			
	1	2	3	4
1	X (1,1)	X (1,1) + X (1,2)	X (1,1) + X (1,2)+X (1,3)	X (1,1) + X (1,2)+X (1,3)+ X (1, 4)
2	X (2,1)	X (2,1) + X (2,2)	X (2,1) + X (2,2)+X (2,3)	x
3	X (3,1)	X (3,1) + X (3,2)	x	x
4	X (4,1)	x	x	x

3) Шығындардың даму коэффициенттері $g(j)$

Шығындардың даму әдісі (орташа арифметикалық, n -кезеңдегі орташа, орташа шама)

--	--

Шығындардың пайда болу кезеңі (i)	Шығындардың даму факторлары (j)					
	1	2	...	n-2	n-1	n
1						
2						x
3					x	x
...	x	x	x
n-1			x	x	x	x
n		x	x	x	x	x
Шығындардың даму коэффициенттері g(j)						
g(j)	1	2	...	n-2	n-1	n
орташа арифметикалық						x
n-кезеңдегі орташа						x
орташа шама						x

Е с к е р т у :

Шығындардың даму коэффициенттері кестесінде бір төлем кезеңінен келесіге қарай төленген шығындардың жиынтық шамасының салыстырмалы ұлғаюына сәйкес келетін шығындардың даму факторлары $F(i,j)$ анықталады, мынадай формула бойынша :

$$\text{Шығындардың даму факторы} = F(i,j) = X(i,j+1) / X(i,j).$$

Шығындардың даму коэффициенттері шығындардың пайда болу кезеңдері бойынша шығындардың даму факторларының орташа алынған мәні ретінде есептеледі (орташа арифметикалық мәні $F(i,j)$).

Сактандыру жағдайларының басталу кезеңі (i)	Шығындардың даму факторлары (j)			
	1	2	3	4
1	$\frac{X(1,1) + X(1,2)}{X(1,1)} = F(1,1)$	$\frac{X(1,1) + X(1,2) + X(1,3)}{X(1,1) + X(1,2)} = F(1,2)$	$\frac{X(1,1) + X(1,2) + X(1,3) + X(1,4)}{X(1,1) + X(1,2) + X(1,3)} = F(1,3)$	x
2	$\frac{X(2,1) + X(2,2)}{X(2,1)} = F(2,1)$	$\frac{X(2,1) + X(2,2) + X(2,3)}{X(2,1) + X(2,2)} = F(2,2)$	x	x
3	$\frac{X(3,1) + X(3,2)}{X(3,1)} = F(3,1)$	x	x	x
4	x	x	x	x

n-1	x	x	...			
n	x					
Шығындар резерві						

Е с к е р т у :

Шығындар резерві кестесіндегі «Кезеңдер бойынша шығындар резерві» бағанында әр кезең үшін күтілетін төлемдер шамасы қосылады. Күтілетін төлемдердің жиынтық мәні шығындар резерві болып табылады.

Сақтандыру жағдайларының басталу кезеңі (i)	Болжамдалатын шығындар жинағы				Кезеңдер бойынша шығындар резерві
	1	2	3	4	
1	x	x	x	x	x
2	x	x	x	$(X(2,1) + X(2,2) + X(2,3)) * g(3) = P(2,4)$	$P(2,4) - (X(2,1) + X(2,2) + X(2,3))$
3	x	x	$(X(3,1) + X(3,2)) * g(2) = P(3,3)$	$(X(3,1) + X(3,2)) * g(2) * g(3) = P(3,4)$	$P(3,4) - (X(3,1) + X(3,2))$
4	x	$X(4,1) * g(1) = P(4,2)$	$X(4,1) * g(1) * g(2) = P(4,3)$	$X(4,1) * g(1) * g(2) * g(3) = P(4,4)$	$P(4,4) - X(4,1)$

б) _____ бойынша орын алған, бірақ мәлімделмеген сақтандыру сыныбы шығындар резерві

Сақтандыру жағдайларының басталу кезеңі (i)	Кезеңдер бойынша шығындар резерві	Мәлімделген, бірақ реттелмеген шығындар	Орын алған, бірақ мәлімделмеген шығындар
1			
2			
3			
...			
n-1			
n			
ЖИЫНТЫҒЫ:			

Е с к е р т у :

Орын алған, бірақ мәлімделмеген шығындар кестесінде мыналар көрсетіледі:

- «Кезеңдер бойынша шығындар резерві» бағанында Шығындар резерві кестесінде алынған тиісті кезеңдеріндегі шығындар резервтері мәні;

- «Мәлімделген, бірақ реттелмеген шығындар» бағанында тиісті кезеңдердегі мәлімделген шығындар сомасы. Мәлімделген шығындар бойынша ақпарат Қағидалардың 1-қосымшасы 3-нысанындағы, осы «Өмірді сақтандыру» саласында сақтандыру қызметін жүзеге асыратын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарына арналған Қағидалардың 3-қосымшасы 4-нысандағы Шығындарды есепке алу журналында қамтылады.

- «Орын алған, бірақ мәлімделмеген шығындар» бағанында тиісті кезеңдегі «Кезеңдер бойынша шығындар резерві» және «Мәлімделген, бірақ реттелмеген

шығындар» бағандар арасындағы айырмасы көрсетіледі.

Орын алған, бірақ мәлімделмеген шығындар резерві - орын алған, бірақ мәлімделмеген шығындар сомасы.

2-нысан

Орын алған, бірақ мәлімделмеген шығындарды тізбекті баспалдақ әдісі бойынша инфляцияға түзетумен (_____ шығындар негізінде) есептеуге арналған деректер

1) Есеп беру күніне _____ бойынша шығындар кестесі сақтандыру сыныбы

Сақтандыру жағдайларының басталу кезеңі (i)	Кезеңдер бойынша шығындар (j)					
	1	2	...	n-2	n-1	n
1						
2						x
3					x	x
...	x	x	x
n-1			x	x	x	x
n		x	x	x	x	x

2) Әрбір өткен кезеңге инфляция бойынша ақпарат

Кезеңдер	Өткен кезеңдегі инфляция (пайызбен)
1	
2	
3	
...	...
n-1	
n	

Е с к е р т у :

Ресми инфляция мәндері көрсетіледі

3) _____ бойынша өткен кезеңдердегі инфляцияға түзетумен сақтандыру сыныбы _____ шығындар кестесі

Сақтандыру жағдайларының басталу кезеңі (i)	Өткен кезеңдердегі инфляцияға түзетумен кезеңдер бойынша шығындар (j)					
	1	2	...	n-2	n-1	n
1						
2						x
3					x	x
...	x	x	x
n-1			x	x	x	x

n		x	x	x	x	x
---	--	---	---	---	---	---

4) _____ бойынша өткен кезеңдердегі инфляцияға түзетумен сақтандыру сыныбы жинақталған шығындар кестесі

Сақтандыру жағдайларының басталу кезеңі (i)	Өткен кезеңдердегі инфляцияға түзетумен жинақталған шығындар (j)					
	1	2	...	n-2	n-1	n
1						
2						x
3					x	x
...	x	x	x
n-1			x	x	x	x
n		x	x	x	x	x

5) Шығындардың даму коэффициенттері $g(j)$

(шығындардың даму әдісі (орташа арифметикалық, n-кезеңдегі орташа, орташа шама)

Сақтандыру шығындары пайда болу кезеңі (i)	Шығындар даму факторлары (j)					
	1	2	...	n-2	n-1	n
1						
2						x
3					x	x
...	x	x	x
n-1			x	x	x	x
n		x	x	x	x	x
Шығындардың даму коэффициенті $g(j)$						
$g(j)$	1	2	...	n-2	n-1	n
орташа арифметикалық						x
орташа n-кезеңі үшін						x
Орташа шама						x

б) _____ бойынша өткен кезеңдердегі инфляцияға сақтандыру сыныбы түзетумен болжамдалатын жинақталған төленген шығындар кестесі

Сақтандыру шығындары пайда болу кезеңі (i)	Өткен кезеңдердегі инфляцияға түзетумен төленген шығындардың болжамдалатын жинақталуы					
	1	2	...	n-2	n-1	n
1	x	x	...	x	x	x
2	x	x	...	x	x	

3	x	x	...	x		
...
n-1	x	x	...			
n	x					

7) _____ бойынша өткен кезеңдердегі инфляцияға сақтандыру сыныбы түзетумен шығындар резервінің кестесі

Сақтандыру шығындары пайда болу кезеңі (i)	Өткен кезеңдердегі инфляцияға түзетумен төленген шығындардың болжамдалатын жинақталуы						Кезеңдер бойынша шығындар резерві
	1	2	...	n-2	n-1	n	
1	x	x	...	x	x	x	0
2	x	x	...	x	x		
3	x	x	...	x			
...
n-1	x	x	...				
n	x						
Өткен кезеңдердегі инфляцияға түзетумен шығындар резерві							

8) _____ бойынша шығындарды реттеу бойынша шығыстар сақтандыру сыныбы сомасына қосылған орын алған, бірақ мәлімделмеген шығындар резерві

Сақтандыру шығындары пайда болу кезеңі (i)	Кезеңдер бойынша шығындар резерві	Мәлімделген, бірақ реттелмеген шығындар	Орын алған, бірақ мәлімделмеген шығындар
1	0		0
2			
3			
...			
n-1			
n			
ЖИЫНТЫҒЫ:			

3-нысан

Борнхьюттер-Фергюсон әдісінің негізінде орын алған, бірақ мәлімделмеген шығындар резервін есептеуге арналған деректер (шығындар _____ негізінде)

1) _____ бойынша есепті күніне мәлімделген сақтандыру сыныбы шығындар кестесі

Сақтандыру шығындары пайда болу кезеңі (i)	кезеңдер бойынша шығындар (j)					
	1	2	...	n-2	n-1	n

1						
2						x
3					x	x
...	x	x	x
n-1			x	x	x	x
n		x	x	x	x	x

Е с к е р т у :

Шығындар кестесінде сақтандыру жағдайлары орын алған кезеңдер бойынша топтастырылған мәлімденген шығындар көрсетіледі.

Сақтандыру шығындары пайда болу кезеңі (i)	кезеңдер бойынша шығындар (j)			
	1	2	3	4
1	X (1,1)	X (1,2)	X (1,3)	X (1,4)
2	X (2,1)	X (2,2)	X (2,3)	x
3	X (3,1)	X (3,2)		x
4	X (4,1)			x

X (i,j)- i-кезеңде орын алған сақтандыру жағдайлары бойынша j-кезеңнің соңында мәлімденген шығын;

n-мәлімденген шығындар туралы деректер қаралатын кезеңдердің саны.

Мысалы, X (1,3) i кезеңінде орын алған сақтандыру жағдайлары бойынша, мұнда i=1, сақтандыру ұйымдары j кезеңіндегі шығындар туралы мәлімденген, мұнда j = 3.

2) _____ бойынша жинақталған мәлімделген сақтандыру сыныбы шығындар кестесі

Сақтандыру шығындары пайда болу кезеңі (i)	кезеңдер бойынша шығындар (j)					
	1	2	...	n-2	n-1	n
1						
2						x
3					x	x
...	x	x	x
n-1			x	x	x	x
n		x	x	x	x	x

Ескерту:

Сақтандыру шығындары пайда болу кезеңі (i)	кезеңдер бойынша шығындар			
	1	2	3	4
1	X (1,1)	X (1,1) + X (1,2)	X (1,1) + X (1,2)+X (1,3)	X (1,1) + X (1,2)+X (1,3)+ X (1,4)
2	X (2,1)	X (2,1) + X (2,2)	X (2,1) + X (2,2)+X (2,3)	x

3	X (3,1)	X (3,1) + X (3,2)	x	x
4	X (4,1)	x	x	x

Жинақталған шығындар кестесінде сақтандыру жағдайлары орын алған кезеңдер бойынша топтастырылған мәлімденген біріккен шығындар көрсетіледі.

3) Шығындарды даму коэффициенттері $g(j)$ _____

Шығындарды дамыту әдісі (орташа арифметикалық, орташа n-кезеңдер, орташа шама)

Сақтандыру шығындары пайда болу кезеңі (i)	Шығындар даму факторлары (j)					
	1	2	...	n-2	n-1	n
1						
2						x
3					x	x
...	x	x	x
n-1			x	x	x	x
n		x	x	x	x	x
Шығындардың даму коэффициенті $g(j)$						
$g(j)$	1	2	...	n-2	n-1	n
орташа арифметикалық						x
орташа n-кезеңі үшін						x
Орташа шама						x

Е с к е р т у :

Шығындардың даму коэффициенттері кестесінде $F(i,j)$ бір ақы төлеу кезеңінен кейінгіге қарап мәлімденген шығындардың бірлескен шамасына сәйкес келетін шығындардың даму факторлары мына формула бойынша анықталады:

Шығындардың даму факторлары = $F(i,j) = X(i,j+1) / X(i,j)$.

Шығындардың даму коэффициенттері шығындар орын алу мерзімдері бойынша шығындардың даму факторларының орташа мәні ретінде саналады (орташа арифметикалық мәні $F(i,j)$).

Сақтандыру шығындары пайда болу кезеңі (i)	Шығындардың даму факторлары (j)			
	1	2	3	4
1	$\frac{X(1,1) + X(1,2)}{X(1,1)}$ $\frac{X(1,1) + X(1,2)}{X(1,1)} = F(1,1)$	$\frac{X(1,1) + X(1,2) + X(1,3)}{X(1,1) + X(1,2)}$ $= F(1,2)$	$\frac{X(1,1) + X(1,2) + X(1,3) + X(1,4)}{X(1,1) + X(1,2) + X(1,3)}$ $= F(1,3)$	x

2	$\frac{X(2,1) + X(2,2)}{X(2,1)} = F(2,1)$	$\frac{X(2,1) + X(2,2) + X(2,3)}{X(2,1) + X(2,2)} = F(2,2)$	x	x
3	$\frac{X(3,1) + X(3,2)}{X(3,1)} = F(3,1)$	x	x	x
4	x	x	x	x
Шығындардың даму коэффициенті g(j)				
g(j)	1	2	3	4
орташа арифметикалық	g(1)	g(2)	g(3)	x

4) коэффициенттер кестесі

Сақтандыру шығындары пайда болу кезеңі (i)	Шығындардың даму коэффициенті g(j)	Шығындардың даму факторлары f(j)	Кешігу факторлары h(j)= 1 - 1/f(j)
1			
2			
3			
...			
n-1			
n			

Е с к е р т у :

Коэффициенттер кестесінде:

- «Шығындардың даму коэффициенттері g(j)» бағанында Шығындардың даму коэффициенттері кестесінде g(j) көрсетілген шығындардың даму коэффициенттерінің мәні»;

- «Шығындардың даму факторлары f(j)» бағанында шығындардың даму коэффициенттерінің жинақталған мәні;

- «Кешігу факторлары h(j)» бағанында 1 - 1/f(j) тең мәндер, мұнда f(j) даму факторы болып табылады.

Сақтандыру шығындары пайда болу кезеңі (i)	Шығындардың даму коэффициенті g(j)	Шығындардың даму факторлары f(j)	Факторы запаздывания h(j)
1	1	1	1-1/ 1
2	g(3)	1*g(3)	1-1/(g(3))
3	g(2)	1*g(3) *g(2)	1-1/ (1*g(3) *g(2))
4	g(1)	1*g(3) *g(2)* g(1)	1-1/ (1*g(3) *g(2)* g(1))

5) _____ орын алған, бірақ мәлімделмеген сақтандыру сыныбы шығындар резерві

					Орын алған,		
--	--	--	--	--	-------------	--	--

	Еңбек сіңірілген сыйлықақылар	Қайта сақтандырушының үлесін есепке алумен шығындылықты сипаттайтын коэффициент	Орын алған шығындардың күтілетін шамасы $z(i)$	Кешігу факторлары $h(j)$	бірақ есепті күніне төленбеген шығындар $R(i)$	Мәлімделген , бірақ есепті күніне реттелмеген шығындар	Орын алған бірақ мәлімделмеген шығындар
	1	2	$3=1*2$	4	$5=3*4$	6	$7=5-6$
1							
2							
3							
...							
n-1							
n							
Жиынтығы							

Е с к е р т у :

орын алған, бірақ мәлімделмеген шығындар резерві кестесінде:

- «Еңбек сіңірілген сыйлықақылар» бағанында сақтандыру ұйымының тиісті кезеңіндегі еңбек сіңірілген сыйлықақысы;

- «Қайта сақтандырушының үлесін есепке алумен шығындылықты сипаттайтын коэффициент» бағанында Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2006 жылғы 25 наурыздағы № 83 қаулысымен бекітілген Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының шығындылықты сипаттайтын коэффициенттерін есептеу ережесіне (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 4218 тіркелген) сәйкес есептелген сақтандыру сыныбы бойынша қайта сақтандырушының үлесін ескере отырып шығындылықты сипаттайтын коэффициент мәні.

- «Қайта сақтандырушының үлесін есепке алумен шығындылықты сипаттайтын коэффициент» бағанында қайта сақтандырушының үлесін шегерумен ОМШР есептеу кезінде қайта сақтандырушының үлесін ескермей шығындылықты сипаттайтын коэффициент мәні көрсетіледі.

- «Кешігу факторлары $h(j)$ » бағанында кешігу факторларының мәні $h(j)$, коэффициенттер кестесінде есептелген;

- «Мәлімделген, бірақ есепті күніне реттелмеген шығындар» бағанында тиісті кезеңде мәлімденген шығындардың сомасы. Мәлімденген шығындар бойынша ақпарат (өмірді сақтандыру) саласында сақтандыру қызметін жүзеге асыратын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы Қағидалардың 1-қосымшасының 3-нысанындағы, осы Қағидалардың 3-қосымшасының 3-нысанындағы

Шығындарды есепке алу журналында болады.

Орын алған, бірақ мәлімделмеген шығындар резерві- орын алған, бірақ мәлімделмеген шығындар сомасы.

4-нысан

**Мак әдісінің негізінде орын алған,
бірақ мәлімделмеген шығындар
резервін есептеуге арналған деректер
(_____ шығындардың негізінде)**

1) _____ бойынша есепті күнге шығындар кестесі
сақтандыру сыныбы

Сақтандыру жағдайларының туындау кезеңі (i)	Кезеңдер бойынша шығындар (j)					
	1	2	...	n-2	n-1	n
1						
2						x
3					x	x
...	x	x	x
n-1			x	x	x	x
n		x	x	x	x	x

2) _____ бойынша жинақталған шығындар кестесі
сақтандыру сыныбы

Сақтандыру жағдайларының туындау кезеңі (i)	Жинақталған шығындар (j)					
	1	2	...	n-2	n-1	n
1						
2						x
3					x	x
...	x	x	x
n-1			x	x	x	x
n		x	x	x	x	x

3) Шығындардың даму коэффициенттері $g(j)$ _____

Шығындардың даму әдісі (орта арифметикалық, n-кезеңдер үшін орта, орташа шама)

Сақтандыру жағдайларының туындау кезеңі (i)	Шығындардың даму факторлары (j)					
	1	2	...	n-2	n-1	n

1						
2						x
3					x	x
...	x	x	x
n-1			x	x	x	x
n		x	x	x	x	x
Шығындардың даму коэффициенттері g(j)						
g(j)	1	2	...	n-2	n-1	n
орта арифметикалық						x
n-кезеңдер үшін орта						x
орташа шама						x

4) Шығындардың даму коэффициенттерінің сызықтық регрессиясы

r (g(j))	r ₁	r ₂	r ₃	r _n	Болжамды мәндері $rm^* = \ln a + b \cdot j$			Шоғырландырылған фактор r _m *
					r ₁ * = r _{n+1}	r ₂ * = r _{n+2}	r _m * = r _{n+m} ≤ 50	
n	1	2	3	n	r ₁ *	r ₂ *	r _m *	
Шығындардың даму коэффициенттері ln(g(j)-1)								
a								
b								

Е с к е р т у :

1) Шығындардың даму коэффициенттерінің сызықтық регрессиясы кестесінде Шығындардың даму коэффициенттерінің сызықтық тәуелділігі анықталады g(j) r-дан $r = \ln(g(j) - 1)$ формуласы бойынша.

2) Шығындардың даму коэффициенттерінің болжамдалған сызықтық тәуелділігі r-дан g(j) r*-мәнінен басталады және $r = \ln(g(j) - 1) = \ln a + b \cdot r^*$ формуласы бойынша анықталады. Бұл ретте r* 50-мәнінен аспайды.

3) Экспоненциалдық басқару параметрлері $r^* = \ln(g(j) - 1) = \ln a + b \cdot j$ Excel-де «ЛИНЕЙН» формуласы бойынша есептеледі, мұнда a- параметр ln(g(j)-1), a п а р а м е т р b - r_n.

4) Шоғырландырылған фактор r_m*шығындардың даму коэффициенттерінің т у ы н д а у ы б о л ы п т а б ы л а д ы .

Мәселен, келесі кестені қараймыз:

Шығындардың даму коэффициенттері g(j)					
g(j)	1	2	3	4	n
орта арифметикалық	$\frac{F(1,1) + F(2,1) + F(3,1)}{3} = g(1)$	$\frac{F(1,2) + F(2,2) + F(3,2)}{3} = g(2)$	=g(3)	F(1,4)= g(4)	x

Шығындардың даму коэффициенттерінің сызықтық регрессиясы

r (g(j))	r	r+1	r+2	r+3	Болжамды мәндері $rm^* = \ln a + b \cdot j^*$			Шоғырландырылған фактор r_m^*
					$r^* = r + n + 1$	$r^{*+1} = r + n + 2$	$r^{*+m} = r^{*+n+m} \leq 50$	
n	1	2	3	4	5	6	7	
$\ln(g(j)-1)$	$r = \ln(g(1)-1)$	$r+1 = \ln(g(2)-1)$	$r+2 = \ln(g(3)-1)$	$r+3 = \ln(g(4)-1)$				
a					Excel-де «ЛИНЕЙН» формуласы бойынша x үшін $\ln(g(j)-1)$ мәні көрсетіледі			
b					Excel-де «ЛИНЕЙН» формуласы бойынша y үшін r мәні көрсетіледі			

a және b мәндерін алғаннан кейін, шығындардың даму коэффициенттеріне сызықтық тәуелділіктің болжамды мәндері көрсетіледі $g(j)$ r-дан, $r^* = \ln(g(j) - 1) = \ln a + b \cdot j$ формуласы бойынша

Шығындардың даму коэффициенттерінің сызықтық регрессиясы $\ln(g(j)-1)$

r (g(j))	r	r+1	r+2	r+3	Болжамды мәндері $rm^* = \ln a + b \cdot j$			Шоғырландырылған фактор r_m^*
					$r^*=5$	$r^{*+1}=6$	$r^{*+m} = 7 \leq 50$	
n	1	2	3	4	5	6	7	
Шығындардың даму коэффициенттері $\ln(g(j)-1)$	$\ln(g(1)-1)$	$\ln(g(2)-1)$	$\ln(g(3)-1)$	$\ln(g(4)-1)$	$\ln a + b \cdot r^*$	$\ln a + b \cdot r^{*+1}$	$\ln a + b \cdot r^{*+m}$	Шығындардың даму коэффициенттерінің туындауы

б) _____ бойынша Шығындардың болжамды сақтандыру сыныбы жинақталу кестесі

Сақтандыру жағдайларының туындау кезеңдері (i)	Шығындардың болжамды жинақталуы						Кезеңдер бойынша шығындар резерві	r^* шоғырландырылған факторларды қоса есептегенде шығындардың болжамды жинақталуы
	1	2	...	n-2	n-1	n		
1								
2								
3								
...								
n-1								
n								
Шығындар резерві								
r^* шоғырландырылған факторларды қоса есептегенде шығындар резерві								

Мак әдісімен есептелген r^* шоғырландырылған факторларды қоса есептегенде, Шығындардың болжамды жинақталуын бағалау қателіктері 10%-дан аспауы тиіс.

Е с к е р т у :

«г* шоғырландырылған факторларды қоса есептегенде шығындардың болжамды жинақталуы» бағанында кезеңдер бойынша шығындар резервінің және шығындардың даму коэффициенттерінің сызықтық регрессиясы кестесінен алынған г* шоғырландырылған факторлардың туындауы көрсетіледі.

7) _____ бойынша орын алған, бірақ мәлімделмеген сақтандыру сыныбы шығындар резерві

Сақтандыру жағдайларының туындау кезеңі (i)	г* шоғырландырылған факторларды қоса есептегенде шығындар резерві	Мәлімделген, бірақ реттелмеген шығындар	орын алған, бірақ мәлімделмеген шығындар
	1	2	3=1-2
1			
2			
3			
...			
n-1			
n			
ЖИЫНТЫҒЫ:			

Сақтандыру резервтерін

құру қағидаларына

3-қосымша

1-нысан

_____ жағдай бойынша

қолданыстағы сақтандыру шарттарын және сақтандыру қызметін «өмірді сақтандыру» саласында жүзеге асыратын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының қайта сақтандыруға қабылдаған шарттарын есепке алу журналы

№	Сақтандыру сыныбы	Сақтанушы	Сақтандырылушылардың саны	Шарттың (сақтандыру полисінің) нөмірі	Сақтандырылушының туған күні	Сақтандырылушының жынысы	С П К Б К
1	2	3	4	5	6	7	8
Сақтандыру сомасының мөлшері (есепті күнгі)		Сақтандыру шарты бойынша Сақтандыру		Делдалдың атауы (тегі аты, бар)	Комиссиялық сыйақының		ОАШР

аннуитеттік төлемнің мөлшері)(теңгемен)	сыйлықақысының мөлшері (теңгемен)	болса – әкесінің аты)	мөлшері (теңгемен)	(
11	12	13	14	15

Ескерту: егер аннуитет шарттары бойынша сақтандырылушылардың саны бір санына асатын болса, 6,7,8,9,11-бағандарда мәндері әрбір сақтандырылушы бойынша жеке көрсетіледі.

2-нысан

жағдай бойынша

Қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру сыныбы бойынша қолданыстағы аннуитет шарттарын есепке алу журналы

Сақтанушы	Сақтандырылушылардың саны	Шарттың (сақтандыру полисінің) нөмірі	Аннуитеттің аты-жөні	Аннуитеттің туған күні	Аннуитеттің жынысы	Сақтандыру жағдайы болған күн	Сақтанды шартының қолданылу басталған күн
1	2	3	4	5	6	7	8

Есепті күнгі аннуитеттік төлемнің мөлшері (теңге)	Төлемдерді жүзеге асыруға арналған шығыстар мөлшері (%-бен)	Еңбекке жарамдылығын жоғалту деңгейі (в %)	Делдалдың атауы (тегі аты, бар болса – әкесінің аты)	Комиссиялық сыйақының мөлшері (теңгемен)	ОАШР
11	12	13	14	15	16

Ескерту: егер аннуитет шарттары бойынша аннуитеттер саны бір санынан асатын болса, әрбір сақтандырылушы бойынша мәндері жеке көрсетіледі.

3-нысан

жағдай бойынша

Сақтандыру қызметін «өмірді сақтандыру» саласында жүзеге асыратын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының қайта сақтандыруға берілген шарттарын есепке алу журналы

						Сақтандыру шартының	Сақтандыру шартының	Сақтандыру соманың (Қазақстан Республикасын
--	--	--	--	--	--	---------------------	---------------------	----------------------	--	--	-------------------------

№	Сақтандыру сыныбы	Сақтанушы	Шарттың (сақтандыру полисінің) нөмірі	қолданылуы басталған күн	қолданылуы аяқталған күн	есепті күнгі аннуитеттік төлемінің мөлшері (теңгемен)	Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері (теңгемен)	резиденті кай сақтандырушы (сақтандыру сомасы (теңгемен)
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Кестенің жалғасы:

Қайта сақтандыру шартының қолданылуы басталған күн	Қайта сақтандыру шартының қолданылуы аяқталған күн	Қ а й т а сақтандырушының атауы	Қ а й т а сақтандырушының рейтингтік бағасы	Рейтингтік агенттігі	Қ а й т а сақтандырушының резиденттігінің мәртебесі	Қ а й т а сақтандырушы комиссия мөлшері
13	14	15	16	17	18	19

4-нысан

жағдай бойынша

сақтандыру қызметін «өмірді сақтандыру» саласында жүзеге асыратын сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының шығындарын есепке алу журналы

№	Сақтандыру сыныбы	Сақтанушы	Пайда алушы	Шарттың/сақтандыру полисінің нөмірі	Сақтандыру шартының қолданылуы басталған күні	Сақтандыру шартының қолданылуы аяқталған күн	Сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға болған күн	Сақтандырушының сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға туралы хабардар ету күні	Мәлім, бір реттел шығын сомасы теңгемен
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Кестенің жалғасы:

Сақтандырушының реттеуге арналған шығыстар (теңгемен)	Қ а й т а сақтандырушының атауы	Мәлімделген, бірақ реттелмеген шығындағы қайта сақтандырушының үлесі	МРШР
12	13	14	15